

Рішення суду щодо набуття замовником у власність товарів походженням з РФ/РБ під час закупівлі робіт

Замовник провів відкриті торги за предметом закупівлі «роботи» та уклав договір про закупівлю з переможцем. У складі робіт є товари, які замовник за наслідком виконання договору набуває у власність. ДАСУ виявила, що ці товари виготовлені в Російській Федерації та Республіці Білорусь, отже замовник має розірвати укладений договір. Замовник зазначає, що видом предмета закупівлі в цих торгах є роботи, а тому товарами в розумінні Закону не є обладнання та устаткування, яке закуповується замовником у рамках закупівлі робіт, отже застосування норми абз. 3 п. 2 Постанови № 1178 до закупівель робіт є некоректним. Якої думки суд, читайте у статті.

Рішення Сумського окружного адміністративного суду у справі № 480/12908/23 від 28.03.2024

Управлінням Держаудитслужби (далі — ДАСУ/відповідач) прийнято рішення про початок моніторингу процедури закупівлі за предметом закупівлі: роботи «Капітальний ремонт (термомодернізація) закладу загальної середньої освіти I-III ступенів закладу дошкільної освіти» (D: UA-2023-09-05-012730-a).

22.11.2023 ДАСУ оприлюднено висновок про результати моніторингу процедури закупівлі UA-2023-09-05-012730-a, де зазначено про те, що за результатами аналізу питання відповідності вимог тендерної документації вимогам Закону України «Про публічні закупівлі» (далі — Закон) та Особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178 (далі — Особливості та Постанова 1178 відповідно), встановлено порушення абз. 3 п. 2 Постанови № 1178. За результатами аналізу питання розгляду тендерної пропозиції

установлено порушення вимог абз. 8 пп. 1 п. 44 Особливостей та, як наслідок, порушення абз. 3 п. 2 Постанови № 1178 в частині укладення договору, який передбачає закупівлю товарів походженням з Російської Федерації та Республіки Білорусь.

Позиція позивача/замовника: не погоджуючись з таким висновком та вважаючи його протиправним, позивач звернувся до суду з адміністративним позовом. Відповідно до оголошення про проведення відкритих торгів UA-2023-09-05-012730-а видом предмета закупівлі в цих торгах є роботи, а тому товарами в розумінні Закону не є обладнання та устаткування, яке закуповується замовником в рамках закупівлі робіт. Отже, на думку позивача, застосування норми абз. 3 п. 2 Постанови № 1178 до закупівлі робіт є некоректним.

Позиція суду: відповідно до абз. 3 п. 2 Постанови № 1178 замовникам забороняється здійснювати публічні закупівлі товарів походженням з Російської Федерації/Республіки Білорусь, за винятком товарів, необхідних для ремонту та обслуговування товарів, придбаних до набрання чинності цією постановою.

Закупівля замовником робіт з капітального ремонту (термомодернізації) закладу загальної середньої освіти I-III ступенів закладу дошкільної освіти передбачає набуття ним у власність товарів (устаткування, меблів та інвентарю), придбання яких покладене на учасника процедури закупівлі (підрядника) відповідно до умов тендерної документації.

Під час моніторингу з відкритих джерел було виявлено, що виробниками певного обладнання, яке зазначене у тендерній документації та пропонується переможцем процедури закупівлі, є компанії походженням з Російської Федерації та Республіки Білорусь.

У відповідь на запит ДАСУ замовником надані пояснення та документи, у тому числі лист від ТОВ «ДК» від 07.11.2023 № 12, яким переможець процедури закупівлі підтвердив походження «Світлодіодних світильників OPTIMA.PRS ECO LED 595 5000K» та «Світлодіодних світильників ARCTIC.OPL ECO LED 1500 TH 5000K» з Російської Федерації, а «М'ясорубки TM12», «Маслодільника ручного РДМ-5», «Машини овочерізальної МПО-1-01», «Машини посудомийної ММУ-1000» та «Чаєроздавальника 211 502 HENDI» — з Республіки Білорусь.

Водночас, відповідно до абз. 8 пп. 1 п. 44 Особливостей, замовник відхиляє тендерну пропозицію, зокрема у разі, коли учасник процедури закупівлі пропонує в тендерній пропозиції товари походженням з Російської Федерації/Республіки Білорусь (за винятком товарів, необхідних для ремонту та обслуговування товарів, придбаних до набрання чинності Постановою № 1178).

Отже, суд доходить висновку, що висновок відповідача в частині установленого порушення абз. 3 п. 2 Постанови № 1178, вимог абз. 8 пп. 1 п. 44 Особливостей та, як наслідок, порушення абз. 3 п. 2 Постанови № 1178 в частині укладення договору, який передбачає закупівлю товарів походженням з Російської Федерації та Республіки Білорусь, є правомірним і не підлягає скасуванню.

З приводу посилання позивача на те, що відповідно до оголошення про проведення відкритих торгів UA-2023-09-05-012730-а від предмета закупівлі в цих торгах — роботи, то суд вважає їх безпідставними, оскільки закупівля замовником робіт з капітального ремонту (термомодернізації) закладу загальної середньої освіти I-III ступенів закладу дошкільної освіти передбачає набуття ним у власність товарів (устаткування, меблів та інвентарю), придбання яких покладене на учасника процедури закупівлі (підрядника) відповідно до умов тендерної документації.

Судом встановлено, що у констатуючій частині висновку з огляду на встановлені порушення законодавства у сфері закупівель Держаудитслужба зобов'язує здійснити заходи щодо усунення виявлених порушень у встановленому законодавством порядку шляхом розірвання укладеного за результатами торгів договору. При цьому відповідач врахував, що встановлені за результатами моніторингу порушення у сфері публічних закупівель є значущими.

Отже, суд вважає, що відповідачем правомірно визначено один із способів усунення виявлених порушень, який є чітким, зрозумілим та відповідає допущеному порушенню, наслідком якого стало неправомірне визначення переможця та укладення договору про закупівлю з учасником, тендерну пропозицію якого належало відхилити.

Крім того, суд вважає, що зазначений спосіб усунення порушення є пропорційним виявленим порушенням законодавства у сфері закупівель. Суд посилається на постанову Верховного Суду від 04.05.2023 у справі № 640/17543/20 та висновки, які також висловлені Верховним Судом у справах № 20/693/21, № 200/100092/20, № 280/8475/20, а також № 260/2993/21 (постанова від 31.01.2023).

Керуючись ст. ст. 2, 77, 90, 139, 143, 241-246, 250, 255, 295 КАСУ, суд вирішив у задоволенні позову замовника до ДАСУ про визнання протиправним та скасування висновку відмовити.

Принадібно користуйтеся [шпаргалкою щодо того, як розрізнити роботи від послуг](#).

Щоб підготуватися та проаналізувати судову практику з різних питань публічних закупівель, на порталі «Радник» створена електронна книга «[Практика суду, що стосується публічних закупівель](#)». Такий електронний помічник потрібен кожному замовнику та учаснику, щоби знати та вміло захищати свої права та приймати лише правильні рішення:

Практика суду, що стосується публічних закупівель

👁 4953 3 Жовтня 2023

Враховуючи неоднозначні позиції контролюючих органів, замовникам доволі важко проводити закупівлі та виконувати норми чинного законодавства з публічних закупівель. Хтось готується захищати себе в судовому порядку, а для когось кращим варіантом є виконання рішення / висновку за результатами оскарження / моніторингу процедури закупівлі. Тож, щоб підготуватися та проаналізувати судову практику з різних питань публічних закупівель, створена електронна книга «Практика суду, що стосується публічних закупівель». Такий електронний помічник потрібен кожному замовнику та учаснику, щоби знати та вміло захищати свої права та приймати лише правильні рішення.

Зміст:

Загальне про відповідальність:

- [Адміністративна відповідальність у деталях. Судовий погляд](#)
- [Підсудність розгляду справ про адміністративні правопорушення передбачені ч. 1 ст. 164-14 Кодексу України про адміністративні правопорушення](#)
- [Оскарження рішення Колегії до суду: нюанси та рекомендації](#)
- [Помилки замовників при оскарженні висновків ДАСУ](#)
- [Чи можна притягнути керівника замовника до відповідальності та що при цьому необхідно знати](#)
- [Чи наділена ДАСУ правом притягувати до відповідальності осіб, винних у допущених порушеннях? Рішення суду](#)